

T.C.

BOLU

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/...

KARAR NO : 2022/...

DAVACI :

VEKİLİ : AV. OZAN KARAKAYA

DAVALI : ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, görev süresinin uzatılmamasına ilişkin Üniversitesi Rektörlüğü işleminin iptali için açılan davada Ankara İdari Dava Dairesi'nin 18.11.2021 tarih ve E:2021/... ve K:2021/..... sayılı kararıyla dava konusu işlemin iptaline karar verildiğinden bahisle yoksun kaldığı sosyal güvenlik sigortası primlerinin tahakkuk ettirilerek sigortalılığının tesciline yönelik 11.02.2022 tarihli başvurusunun zımnen reddine ilişkin işlemin; hukuka aykırı olduğu, görevini yapamadığı süreç boyunca vereceği hizmetin karşılığı olacak geliri elde edemediği ve bu süreçte manevi zarara uğradığı, bu itibarla yoksun kaldığı her türlü maaş, ek ders, akademik haklar ve bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla görevde kalmış olsaydı elde edeceği her türlü özlük hakkından kaynaklı gelirlerin tazmini amaçlı maddi ve manevi tazminat talepli tam yargı davasının Bolu İdare Mahkemesinin 2022/... Esas sayılı dosyasında devam ettiği, söz konusu süreç boyunca gelir elde edememiş olmakla birlikte özlük haklarından da mahrum kaldığı ve SGK prim hizmet belgelerinin tahakkuk ettirilmediği, Anayasa'nın 125. maddesi hükmü uyarınca talebinin yerine getirilmesi gerektiği ileri sürülerek iptali ile yoksun kaldığı sosyal güvenlik primlerinin tahakkuk ettirilerek sigortalılığının tesciline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacıya uygulanan işlemin kamu görevinden çıkarma işlemi olmadığı, tekrar atanmasının da kamu görevinden çıkarılan kişinin görevine iadesi şeklinde olmadığı, ortada süreklilik arz eden, kendiliğinden devam eden bir görev bulunmadığı, yeniden atama olduğundan 2547 sayılı kanunun 31. maddesinde de belirtildiği gibi ilk atama usulünde olduğu ve burada atanma tarihinin esas olduğu, buna bağlı olarak görev süresinin kendiliğinden sona erdiği tarih ile iptal davası sonucu yeniden atandığı tarih arasında kazanılmış hakları olduğunun düşünülmediği, maddi ve manevi tazminata konu olabilecek, hizmet kusuru olarak değerlendirilebilecek bir işlem bulunmadığından SGK primlerinin geriye dönük olarak tahakkuk ettirilmesi talebinin de hukuki zemini bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bolu İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüldü:

Dava, davacı tarafından, görev süresinin uzatılmamasına ilişkin Üniversitesi Rektörlüğü işleminin iptali için açılan davada Ankara İdari Dava Dairesi'nin 18.11.2021 tarih ve E:2021/... ve K:2021/... sayılı kararıyla dava konusu işlemin iptaline karar verildiğinden bahisle yoksun kaldığı sosyal güvenlik sigortası primlerinin tahakkuk ettirilerek sigortalılığının tesciline yönelik 11.02.2022 tarihli başvurusunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ile yoksun kaldığı sosyal güvenlik primlerinin tahakkuk ettirilerek sigortalılığının tesciline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 125. maddesinde; idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtildikten sonra, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmıştır.

T.C.

BOLU

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/...

KARAR NO : 2022/...

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12'nci maddesinde, "İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11 nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında 2547 sayılı yasanın 31. maddesi kapsamında öğretim görevlisi olarak görev yapmakta iken 29.06.2020 tarih ve E.30788 sayılı Üniversitesi Rektörlüğü işlemi ile davacının görev süresinin uzatılmamasına karar verildiği, anılan işlemin iptali istemiyle açılan davada, Mahkememizin 04.02.2021 gün ve E:2020/..., K:2021/... sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiği, anılan karara karşı yapılan istinaf başvurusu üzerine Ankara İdari Dava Dairesi'nin 18.11.2021 tarih ve E:2021/... ve K:2021/... sayılı kararıyla dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi üzerine davacının yeniden öğretim görevlisi olarak görev süresinin uzatılmasına karar verildiği, davacı tarafından yoksun kaldığı sosyal güvenlik sigortası primlerinin tahakkuk ettirilerek sigortalılığının tescilinin sağlanması istemiyle 11.02.2022 tarihli dilekçe ile davalı idareye başvuruda bulunduğu, başvurusunun zımnen reddi üzerine de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, uyuşmazlıkta tazmin isteminin dayanağı konumunda olan ve aktarılan şekilde tazminat yükümlülüğünün oluşmasına sebebiyet veren, diğer bir ifade ile de, zarara yol açtığı iddia edilen, somut olayda davacının görev süresinin uzatılmamasına ilişkin işleme karşı açtığı davada Ankara İdari Dava Dairesi'nin 18.11.2021 tarih ve E:2021/... ve K:2021/... sayılı kararında; "davacının hizmetine ihtiyaç bulunmadığı, görevinde başarısızlığı ya da akademik olarak yetersizliği ve disiplinsizliği hususunda somut ve objektif tespitlerin davalı idarece ortaya konulamadığı, yerine doktor öğretim üyesi ataması da yapılmadığı, görevine devamda yarar görülmediğine ilişkin somut tespit ve değerlendirme de dosyaya sunulamadığı ve dosya içeriğine göre yeniden atanmasına engel teşkil eden başka bir durumun da bulunmadığının anlaşılmakla, davacının aynı usulle söz konusu kadroya yeniden atanabilmesi mümkünken, davalı idarece belirtilen sebeplere dayanılarak davacının yeniden atamasının yapılmaması yönünde tesis edilen dava konusu işlemde "sebe" unsuru yönünden hukuka uyarlık bulunmadığı" gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, anılan kararın temyiz aşamasında derdest olduğu, iptal kararı üzerine davacının öğretim görevlisi olarak davalı idarece çalışmaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Genel anlamı ile tam yargı davaları, idarenin faaliyetlerinden ötürü, hakları zarara uğrayanlar tarafından idare aleyhine açılan tazminat davalarıdır. Bu tür davalarda mahkeme, hem olayın maddi yönünü, yani zararı doğuran işlemleri veya eylemleri, hem de bundan çıkabilecek hukuki sonuçları tespit edecektir.

İdareler kural olarak, yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari bir eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar, idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereğince tazmin edilmektedir.

T.C.

BOLU

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/...

KARAR NO : 2022/...

Bu kapsamda, tam yargı davalarında, öncelikle zarara yol açtığı öne sürülen idari işlem veya eylemin hukuka uygunluğunun denetlenmesi esas alındığından, olayın oluşumu ve zararın niteliği irdelenip, idarenin hizmet kusurunun olup olmadığının araştırılması, hizmet kusuru yoksa kusursuz sorumluluk ilkelerinin uygulanıp uygulanmayacağının incelenmesi, tazminata hükmedilirken her halde sorumluluk sebebinin açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

Bir idari işlemin yargısal bir kararla iptali halinde, bu iptal kararlarının işlemin yapılması sırasında unsurlarında bulunan sakatlıkları saptadığı, işlemi yapıldığı andan başlayarak ortadan kaldırdığı, bu özelliği nedeniyle geriye yürüyen sonuçlar doğurduğu, başka bir anlatımla işlemin tesis edildiği tarihten önceki hukuki durumun geçerliliğini sağladığı İdare Hukukunun bilinen ilkelerindendir. Davalı idarece her ne kadar ortada süreklilik arz eden, kendiliğinden devam eden bir görev bulunmadığı, tesis edilecek işlemin de yeniden atama niteliğinde olduğu ileri sürülse de, davacının 05.01.2015 tarihinden itibaren üniversitede okutman/öğretim görevlisi olarak göreve başladığı ve devam eden yıllarda da görev süresinin uzatıldığı, iptale konu Mahkeme kararında da davacının hizmetine ihtiyaç bulunmadığı, görevinde başarısızlığı ya da akademik olarak yetersizliği ve disiplinsizliği hususunda somut ve objektif tespitlerin davalı idarece ortaya konulamadığı, yeniden atanmasına engel teşkil eden başka bir durumun da bulunmadığı ve davacının aynı usulle söz konusu kadroya yeniden atanabilmesinin mümkün olduğu gerekçelerine yer verildiği anlaşıldığından, Anayasa ve İdare Hukuku ilkeleri uyarınca, idare, görmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetini yürütürken yasalara ve genel olarak hukuka uygun davranmak zorunda olup, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemek durumundadır. Hukuka uygunluk denetimi yapan idari yargı yerince, bir idari işlemin iptal edilmesi, işlemin hukuka aykırılığının saptanması anlamındadır. Hukuka aykırılığı saptanan bir işlem nedeniyle hakkı muhtel olan kişinin uğradığı zararın ise idarece tazmini gerekir.

Bu durumda, Anayasa'nın 125. maddesi uyarınca, idarenin hukuka aykırı bulunarak iptal edilen işlemleri nedeniyle kişilerin uğradığı zararların yine aynı idareler tarafından karşılanması gerektiğinden, davalı idare tarafından, davacının dava konusu işlem nedeniyle görevinin başında olmadığı sürede yoksun kaldığı sosyal güvenlik sigortası primlerinin tahakkuk ettirilerek sigortalılığının tescilinin sağlanması gerektiğinden (söz konusu tarihler arasında 5510 kapsamındaki çalışması olup olmadığı araştırılarak), aksi yönde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 257,30-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 5.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idarece davacıya verilmesine, gider avansından artan miktarın kararın kesinleşmesinden sonra Mahkememizce re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere 29/11/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan